

LHV Pensionifond Eesti

Majandusaasta aruanne 2019

LHV Pensionifond Eesti

Majandusaasta aruanne

01.01.2019 – 31.12.2019

Fondi nimi	LHV Pensionifond Eesti
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu (alates 06.06.2019) Mihkel Oja (kuni 19.06.2019)
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Eesti 2019. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Bilanss	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	17
Lisa 4 Kapitali juhtimine	23
Lisa 5 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus	24
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	25
Lisa 7 Viitlaekumised	25
Lisa 8 Seotud osapooled	26
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	26
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	28
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2019	29
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	32
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	34

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond Eesti on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvamine, investeerides fondile lubatud instrumentidesse. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat. Fondi vara investeeritakse võimalusel ja sobivate instrumentide leidumisel kuni 100% ulatuses Eestisse ja Eestiga seotud instrumentidesse. Seejuures on Eestiga seotud instrumentide osakaal LHV Pensionifondis Eesti vähemalt 50% fondi vara väärtusest. Fondi vara võib kogu ulatuses investeerida aktsiaturgudele, lisaks on fondi arvel kuni 10% ulatuses lubatud võtta laenu.

Lisaks võib fondi vara investeerida investeerimisfondidesse, kinnisasjadesse, infrastruktuuri objektidesse, võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, tuletisinstrumentidesse, valuutadesse ja muudesse prospektis täpsustatud instrumentidesse ja varaklassidesse. Fondi arvel võib anda ka laenu. Fondi vara võib investeerida kuni 50% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaberitesse ning sellele lisaks ka kinnistesse investeerimisfondidesse.

Aktsiaturgude ülevaade

2019. aasta esimene pool kulges maailma aktsiaturgudel küll veidi närviliselt ja mitme suurema peamiselt poliitilistest otsustest tingitud kõikumisega, kuid kogu aasta lõikes näitasid nii arenenud kui arenevate riikide aktsiaturud tugevat tootlust. Euroala 50 suurimat börsiettevõtet koondav indeks Euro Stoxx 50 tõusis 2019. aastal koos dividendimaksetega 28,2%. Euroopa suurriikidest näitasid parimat tootlust Saksamaa, Prantsusmaa ja Itaalia börsid, kerkides vastavalt 25,5%, 26,4% ja 28,3%. Ka Jaapani börsiindeks näitas aasta jooksul tugevat tootlust tõustes eurodes mõõdetuna 22,3%. Globaalne arenevate turgude indeks MSCI Emerging Markets tõusis aastaga eurodes mõõdetuna 20,6% ning suurimate tõusjate seas olid Hiina ja Venemaa börsid.

Globaalse aktsiaturgude tõusuga läksid kaasa ka Baltimaade börsid, kus tugevaimat kasvu näitas Vilniuse börsiindeks 15,4% tootlusega. Riia börsiindeks kerkis aasta jooksul 11,5% võrra ja Tallinna börsi tõusuks jäi 10,0%. Kevadel kuulutasid LHV pensionifondide portfelli kuuluvad Tallinna börsiettevõtted välja aktsionäridele makstavad dividendid ning valdavalt pakutakse küllaltki head tootlust. Näiteks Tallinna Kaubamaja maksis investoritele rekordilised 0,71 eurot aktsia kohta, mis teeb dividenditootluseks u. 8%. Tallinna Sadam aga lubas välja oodatust suurema dividendi 0,134 eurot aktsia kohta, pakkudes seega ~6% dividenditootlust. Laevandusettevõtte Tallink aga rõõmustas aktsionäre nii dividendide kui ka kapitali tagastusega kokku 0,12 eurot aktsia kohta.

2019. aasta novembris toimus Tallinna börsil Coop Panga aktsiate esmane avalik pakkumine, milles osalesid ka LHV pensionifondid. Aktsiate hinnaks kujunes 1,15 eurot ning pank kaasas uutelt investoritelt kokku 31,3 miljonit eurot, mis on mõnevõrra vähem soovitud 37 miljonist eurost.

Võlakirjaturgude ülevaade

Fondide võlakirjaportfellides jätkasime tööd kohalike ettevõtete emissioonidest portfelli ülesse ehitamiseks. Erinevates fondides jõudsime kokkuleppele erinevate emitentidega investeringute suurendamiseks või uusemissiooniks. Jätkuvalt tugeva makromajandusliku keskkonna taustal paranesid portfellis juba olevate emitentide finantstulemused. Samuti teeme jätkuvalt tööd, et Eesti ja Baltikumi emitentidest võlakirjaportfelli kasvatada.

Rahvusvaheliste suurettevõtete võlakirjaturg on meie meelest jätkuvalt ebaatraktiivselt kõrge hinnaga. Sellele vaatamata otsime võimalusi loomulikult ka sealt. Meile vastuvõetava riskitaseme juures kõrget tootlust pakkuvaid võlakirju on rahvusvahelistel turgudel hetkel siiski väga vähe. Kuigi eelmise aasta euroala ettevõtete ja valitsuse võlakirjaturgude tootlus jäi vahemikku 6,2%-6,8% (Bloomberg Barclays indeksi alusel) on edasised väljavaated

kehvad. Intresside langus tähendab näiteks, et aastalõpu seisuga on Saksa 10 aastase riigivõlakirja oodatav tootlus - 0,2%. Oleme LHV pensionifondides nüüdseks loonud olukorra, kus ainult turgudest sõltumise asemel on meil kaks reaalselt alternatiivi – rahvusvahelised võlakirjaturud ja kohalikud tehingud. Suurem valik loob selged eeldused kõrgemaks pikaajaliseks tootluseks.

Agressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2018	NAV 31.12.2019	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond Eesti	0.62343	0.64721	+3.81%
LHV Pensionifond Indeks	0.67299	0.84553	+25.64%
LHV Pensionifond XL	1.43107	1.51401	+5.80%
Luminor A Pluss Pensionifond	0.94430	1.13705	+20.41%
SEB Pensionifond Indeks 100	0.65893	0.83710	+27.04%
Swedbank Pensionifond K100	0.94021	1.08806	+15.73%
Swedbank Pensionifond K1990-1999 indeks	0.65054	0.82542	+26.88%
Tuleva Maailma Aktsiate Pensionifond	0.62110	0.76109	+22.54%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis on toodud kõik Agressiivse kategooria fondid, mis on tegutsenud terve 2019. aasta. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Eesti 2019. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond Eesti 2019. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Joel Kukemelk
Juhatuselise

Vahur Vallistu
Juhatuselise

Tallinn, 30.03.2020

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	204 717	123 453
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	912 489	855 973
Aksiad	5	784 477	603 155
Fondiosakud	5	520 780	371 142
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		310 376	251 468
Viitlaekumised	7	1 227	3 474
Varad kokku		2 734 066	2 208 665
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	1 660	2 355
Lühiajalised kohustused kokku		1 660	2 355
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		1 660	2 355
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	2 732 406	2 206 310
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		2 734 066	2 208 665

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	01.01.2019 – 31.12.2019	20.03.2018 – 31.12.2018
Tulud			
Intressitulu		23 618	6 016
Dividenditulu		74 871	20 413
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest			
Võlakirjadelt		16 578	149
Aktsiatelt		-1 017	-73 168
Fondiosakutelt		4 677	22 707
Tulud kokku		118 727	-23 883
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	26 552	18 956
Tehingutasud		102	799
Muud tegevuskulud		3 879	385
Tegevuskulud kokku		30 533	20 140
Oodatav krediidikahju		2 452	1 711
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		85 742	-45 734

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

	Lisa	01.01.2019 – 31.12.2019	20.03.2018 – 31.12.2018
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		2 206 310	0
Osakute märkimisel laekunud raha		647 130	2 261 006
Osakute lunastamisel tasutud raha		-206 776	-8 962
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		85 742	-45 734
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	2 732 406	2 206 310
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		4 215 182	3 524 558
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	0.64823	0.62598

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	01.01.2019 – 31.12.2019	20.03.2018 – 31.12.2018
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	23 618	6 016
Laekunud dividendid	77 371	17 913
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-428 598	-2 133 761
Makstud tegevuskulud	-31 228	-17 785
Neto rahavood põhitegevusest	-358 837	-2 127 617
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	646 877	2 260 032
Osakute lunastuse eest tasutud	-206 776	-8 962
Neto rahavood finantseerimistegevusest	440 101	2 251 070
Rahavood kokku	81 264	123 453
Raha ja raha ekvivalentide muutus	81 264	123 453
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	123 453	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	204 717	123 453

Lisad lehekülgedel 11 kuni 27 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond Eesti (edaspidi: Fond) moodustati 21.12.2017 ning fond alustas investeerimistegevust 2018. aasta märtsis. Fondi vara investeeritakse võimalusel ja sobivate instrumentide leidumisel kuni 100% ulatuses Eestisse ja Eestiga seotud instrumentidesse. Seejuures on Eestiga seotud instrumentide osakaal fondis vähemalt 50% fondi vara väärtusest. Fondi vara võib kogu ulatuses investeerida aktsiaturgudele, lisaks on fondi arvel kuni 10% ulatuses lubatud võtta laenu. Lisaks võib fondi vara investeerida investeerimisfondidesse, kinnisasjadesse, infrastruktuuri objektidesse, võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, tuletisinstrumentidesse, valuutadesse ja muudesse prospektis täpsustatud instrumentidesse ja varaklassidesse. Fondi arvel võib anda ka laenu. Fondi vara võib investeerida kuni 50% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaberitesse ning sellele lisaks ka kinnistesse investeerimisfondidesse.

LHV Pensionifond Eesti fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2019 kuni 31.12.2019.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatusel poolt heaks kiidetud 30.03.2020.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond Eesti raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2020 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevat selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile. Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis on kehtivad 1. jaanuarist 2019 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab. Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2019 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvarad	Nõuded krediidiasutustele	204 717	123 453
	Võlakirjad	310 376	251 468
	Muud finantsvarad	1 227	3 474
	Aktsiad	784 477	603 155
	Fondiosakud	520 780	371 142
	Võlakirjad	912 489	855 973

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumentid

Fond kajastab omakapitaliinstrumentid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tulefisinstrumendid) puhul põhineb õiglane väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeeeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeeeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhaskväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhaskväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).

- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiivatena üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr oli kuni 01.09.2019 2,0% aastas Fondi varade turuväärtusest ning alates 02.09.2019 1,2% Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 20.03.2018 kuni 31.01.2019 1,26%, perioodil 01.02.2019 kuni 01.09.2019 1,20% ning alates 02.09.2019 on kohaldatav valitsemistasu 0,72%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Edukustasu

Fondivalitsejal tekib õigus edukustasule, kui fondi osaku puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu alates 31. augustist 2019. a. Edukustasu arvestusperiood on kalendriaasta välja arvatud esimene arvestusperiood, mille pikkus on 4 kuud (31.08.2019-31.12.2019). Edukustasu võetakse arvesse fondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhasväärtuse kindlaksmääramisel. Fondide arvelt makstakse fondivalitsejale edukustasu 20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt ning kuni 2% fondi vara väärtusest.

Edukustasu arvutamiseks koostab fondivalitseja fondi osaku puhasväärtuse muutuse indeksi (edaspidi puhasväärtuse indeks) ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutuse indeksi (edaspidi võrdlusindeks), võrdsustades nende indeksite väärtuste alguspunktid 2019. aasta 31. augustiga. Võrdlusindeksi koostab fondivalitseja AS-i Pensionikeskus poolt avaldatud andmete põhjal.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtus on väiksem kui selle pensionifondi viimase kümne aasta 31. detsembri suurim puhasväärtuse indeksi väärtus, millelt on edukustasu makstud, võetakse edukustasu arvestamisel alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtuseks viimane.

Kui puhasväärtuse indeksi väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest arvatud edukustasu on suurem kui 2% fondi vara väärtusest arvab fondivalitseja fondi järgmiste perioodide edukustasu arvutamisel puhasväärtuse indeksi vastavast väärtusest maha selle osa, millelt edukustasu piirmäära rakendumise tõttu ei makstud.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeval on puhasväärtuse indeksi väärtus väiksem võrdlusindeksi väärtusest, arvutatakse edukustasu suurus puhasväärtuse indeksi lõpukuupäeva väärtuse ja võrdlusindeksi alguskuupäeva väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest.

2.16 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele. Alates 2018 aastast on II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.18 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Osakute väljalaskmisel ja tagasivõtmisel fondivalitseja väljalaske- ega tagasivõtmistasu ei võta.

2.19 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtipaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaskasv väärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seotud investeerimispiiranguid. Investeerimislimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtipaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteringutes.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2019			
EUR	+/- 20	+/- 1 487	+/- 97
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 1 401	+/- 73

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2019. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes:

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
31.12.2019								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	204 717	0	0	0	204 717	0	0	204 717
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	450 000	50 000	400 000	0	900 000	12 489	0	912 489
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	50 000	100 000	160 000	310 000	4 539	-4 163	310 376
Kokku	654 717	100 000	500 000	160 000	1 414 717	17 028	-4 163	1 427 582

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
31.12.2018								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	123 453	0	0	0	123 453	0	0	123 453
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	400 000	0	450 000	0	850 000	5 973	0	855 973
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	150 000	100 000	250 000	3 179	-1 711	251 468
Kokku	523 453	0	600 000	100 000	1 223 453	9 152	-1 711	1 230 894

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Tulenevalt fondi investeerimispoliitikast investeeritakse Fondi vara peamiselt euros nomineeritud varadesse. Fondi prospekti kohaselt võib Fond siiski avatud valuutaposisiooni hoida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Valuutariski maandamiseks kasutab fondijuht tuletisinstrumente ning avatud valuutaposisiooni jälgitakse koos muude inveerimispiirangute ja riskidega igapäevaselt. Bilansipäeva seisuga Fondil välisvaluutariski kandvaid varasid ei olnud. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtusest tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe väärtpaberi maksimaalne investering 10% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisa 3.4 Riski kontsentratsioon.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneeda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turulukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusriski järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 1 446 099 eurot (2018. aastal: 1 200 116 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2019	31.12.2018
Võlakirjad		
Arco Vara 12% 21/12/20	50 150	50 150
Autolist 12% 03/04/22	102 926	102 926
Baltic Horizon 08/05/23	101 514	100 414
Coop Pank 7.58 % 29/03/2029	71 371	0
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26	90 093	100 103
Võlakirjad kokku	416 054	353 593

Aktsiad		
Arco Vara	42 820	42 068
Ekspress Grupp	17 882	22 542
LC15 osa	49 554	0
Lumi Kodud Aiandi osa	28 075	28 094
Tallink Grupp	118 963	98 341
Tallinna Kaubamaja	120 684	98 514
Aktsiad kokku	377 978	289 559
Fondiosakud		
Birdeye Timber Fund	118 313	118 337
Birdeye Timber Fund 2	107 371	100 183
East Capital Baltic Property Fund III	97 714	0
EFTEN Kinnisvarafond II	117 446	114 626
Tera Ventures II Usaldusfond	7 633	-654
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	43 299	30 550
Usaldusfond Equity United PE 1	500	0
Fondiosakud kokku	492 276	363 042
Kokku	1 286 308	1 006 194

Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2019 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	0.19
Investeeringud kinnisvara fondidesse	0.06
Kokku	0.25

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

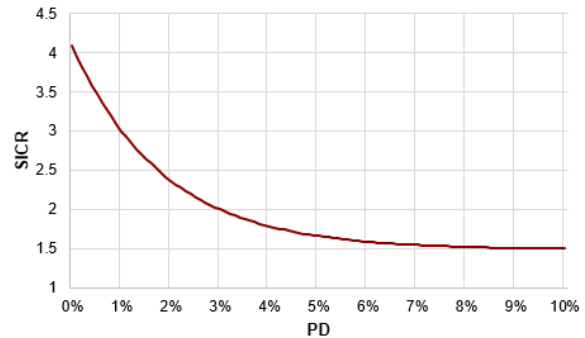
Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (SICR) alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument järgmise allahindlusfaasi. Olulist krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piimäär suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summast, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahel. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2018 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäärade korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	204 717	123 453
Viitlaekumised	1 227	3 474
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande	912 489	855 973
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	310 376	251 468
Kokku	1 428 809	1 234 368

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2019 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärku reitingut (<10) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2019	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	90 092	0	90 092
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	102 926	-564	102 362
keskmine krediidirisk	8	71 371	-800	70 571
kõrgendatud krediidirisk	9	0	0	0
kõrge krediidirisk	10	50 150	-2 799	47 351
Kokku		314 539	-4 163	310 376

31.12.2018	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	100 103	0	100 103
keskmine krediidirisk	7	102 926	-471	102 455
keskmine krediidirisk	8	0	0	0
kõrgendatud krediidirisk	9	50 150	-1 240	48 910
Kokku		253 179	-1 711	251 468

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2019	31.12.2018
AA / Aa2	8.21%	18.14%
AA- / Aa3	16.38%	0%
A+ / A1	4.16%	4.68%
A / A2	8.16%	22.42%
A- / A3	8.14%	0%
BBB+ / Baa1	4.08%	4.51%
BBB / Baa2	8.28%	8.99%
BBB- / Baa3	8.68%	9.38%
BB+ / Ba1	8.27%	9.05%
Reitinguta	25.63%	22.83%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne, kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidirisk on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike (alla 0,5% Fondi mahust).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Baltikum	74.36%	74.99%
Euroopa	21.95%	20.45%
Põhja-Ameerika	3.69%	4.56%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	7.32%	5.57%
Kestvuskaubad	8.54%	10.53%
Esmatarbekaubad	4.42%	4.47%
Finantssektor	32.39%	28.18%
Tööstussektor	15.10%	15.97%
Informatsioonitehnoloogia	7.43%	9.20%
Materjalid	0%	2.27%
Fondid	19.06%	16.82%
Telekommunikatsiooniteenused	1.83%	2.27%
Kommunaalteenused	3.90%	4.72%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks.

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2019	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	784 477	0	0	784 477
Fondiosakud	29 088	0	491 692	520 780
Võlakirjad	912 489	0	0	912 489
Finantsvarad kokku	1 726 054	0	491 692	2 217 746

31.12.2018	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	603 155	0	0	603 155
Fondiosakud	8 100	0	363 042	371 142
Võlakirjad	855 973	0	0	855 973
Finantsvarad kokku	1 467 228	0	363 042	1 830 270

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanooteeringut, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses ning selliseid varasid antud lisas ei kajastata. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standartidele - International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2018. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglase väärtus. Üldiselt kasutatakse järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (Market Approach);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (Income Approach);
- 3) Kuludepõhine lähenemine (Cost Approach).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid.

Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2017	0	0	0	0
Ost/müük	350 233	0	0	350 233
Õiglase väärtuse muutus	12 809	0	0	12 809
Saldo 31.12.2018	363 042	0	0	363 042
Ost/müük	118 767	0	0	118 767
Õiglase väärtuse muutus	9 882	0	0	9 882
Saldo 31.12.2019	491 692	0	0	491 692

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2019 on 3. taseme varade väärtus 491 692 eurot (2018. a: 363 042 eurot) ehk 17.99% (2018. a: 17.09 %) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele 49 169 eurot (2018. a: +/- 36 304 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: märts 2018. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2018	2 206 310	0.62958
31.12.2019	2 732 406	0.64823

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 1 227 eurot. Seisuga 31.12.2018 oli laekumata raha osakute lunastamisest summas 974 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 2 500 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond Eesti maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2019. aastal moodustasid tasud kokku 26 552 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 1 660 eurot. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 18 956 eurot, võlgnevus 31.12.2018 seisuga oli 2 355 eurot.

Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2019. a ja perioodi 20.03.2018 – 31.12.2018. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2019. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpapierite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2019 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2020 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaper	Kogus	Turuväärtus	Hind 31.12.2019	Uue hinna kuupäev	Uus hind	Mõju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond II	7 634	119 480	15.65	14.01.2020	15.38	-2 034
Birdeye Timber Fund	9 003	116 157	12.90	17.01.2020	13.14	2 156
Birdeye Timber Fund 2	8 597	106 926	12.44	17.01.2020	12.49	444
East Capital Baltic Property Fund III	688	93 795	136.39	22.01.2020	142.09	3 920
LCI5 osa	48 247	48 811	1.01	17.01.2020	1.03	743
Lumi Kodud Aiandi osa	28 100	28 078	1.00	17.01.2020	1.00	-3
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund	0	0	-	14.02.2020	-	-584
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	39 971	42 835	1.07	20.01.2020	1.08	464
Tera Ventures II Usaldusfond	10 713	8 423	0.79	17.02.2020	0.71	-790
Kokku						4 317

Käesolev Eesti valitsuskoosseis soovib muuta kohustuslikku II pensionisammast vabatahtlikuks, andes inimestele võimaluse kätte saada kogu II pensionisambasse kogutud raha (nii inimese enda panustatud 2% kui riigi poolt sotsiaalmaksu arvelt lisatud 4%) enne pensioniiga tingimusel, et saadud raha pealt tasutakse 20% tulumaksu ning järgmised 10 aastat liiguks inimese 4%line sotsiaalmaksu makse riiklikku ehk I sambasse. Riigikogus võeti vastav pensionireformi otsus vastu 29.01.2020, kuid president jättis selle 07.02.2020 välja kuulutamata, viidates võimalikele mitmetele riivetele Eesti Vabariigi põhiseadusega. Pensionireformi eelnõu saadeti sisuliste muudatusteta märtsi alguses teistkordselt presidendile, kes otsustas 20. märtsil taaskord seaduse jätta välja kuulutamata ja saatis selle Riigikohtusse otsustamisele. Seega on võimaliku pensionireformi mõju ulatust keeruline hinnata. 2019. aasta septembris viis fondivalitseja läbi fondi investeringute likviidsuse stressitestimise – testimise läbiviimise hetkel oli fondis likviidsed vahendeid piisavas ulatuses, et vajadusel täita kõik lunastusorderid ühe kuu jooksul täies mahus ka siis, kui fondist liiguks välja üle 50% rahast.

2019. aasta novembris teavitas fondivalitseja avalikkust oma kavatsusest ühendada LHV Pensionifond Eesti fondiga LHV Pensionifond L. Ühendamise põhjuseks on kavandatav pensionireform, mille järel ei oleks enam võimalik LHV Pensionifond Eestiga teha investeringuid sellises mahus ja strateegias, mida fondi luues algselt ette nähti. Luba fondide ühendamiseks saadi Finantsinspeksioonilt veebruaris 2020, ühendamine toimub 02.09.2020.

Bilansipäeva järgselt mõjutab fondide tegevust ja majandust laiemalt nii Eestis kui ka kõikjal mujal maailmas Covid-19 koroonaviirus ning sellega paratamatult kaasnevad piirangud ettevõtete majanduslikule tegevusele. LHV Varahaldus fondivalitsejana on suuteline kõikide tegevuste järjepidevust tagama ka kriisiolukorras, kus kas enamik või kõik ametikohad töötavad kodukontorist.

Küll aga on 12 märtsil välja kuulutatud ning vähemasti mai alguseni kestev eriolukord rohkemal või vähemal määranud mõjutanud pea kõiki kohalikke ja naaberriikide ettevõtteid, sealhulgas ka LHV Varahalduse pensionifondide poolt hallatavaid börsiväliseid varasid. LHV Varahaldus on ka alternatiivsete varade puhul hoidnud investeringute tegemisel pigem konservatiivset joont. Kõik kinnisvarainvesteeringud on tehtud võlga kaasamata, võlakirjainvesteeringud tehtud tugeva tagatisstruktuuriga ettevõtete vastu, kellel mitmeid alternatiivseid tuluallikaid. Potentsiaalne negatiivne mõju esialgu eeldatud tootlusele lühiajalises perspektiivis on loomulikult olemas, kuid kõikide investeringute puhul eeldame, et pikemas plaanis on nad jätkusuutlikud ja eeldatud tootlusega.

Suuremad USA ja Euroopa aktsiaturud on langenud veebruaris saavutatud turutipust enam kui kolmandiku võrra. Kuivõrd LHV Varahalduse aktiivselt juhitud fondid olid ka enne koroonaviiruse laialdasemat levikut aktsiaturgude osas ettevaatlikud, on ka negatiivne mõju võrreldes teiste turuosalistega olnud oluliselt väiksem. Bilansipäeva järgselt märtsi kuus pärast turgude järsku langust on Aktiivselt juhitud fondid L ja XL võrreldes bilansipäevaga võtnud oluliselt aktiivsema hoiaku ka avalikesse turgudesse investeerimisel.

Fondi puhasväärtuse võrdlus:

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2019	2 732 406	0.64823
26.03.2020	2 564 312	0.61226

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

01.01.2019 – 31.12.2019	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	69 750	0	0.00%
AS LHV Pank	8	183 640	102	100.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	22	673 772	0	0.00%
Kokku		927 162	102	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 102 EUR AS-le LHV Pank.

20.03.2018 – 31.12. 2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	1	100 003	3	0.40%
AS Swedbank	5	44 626	24	2.99%
AS LHV Pank	91	1 323 969	772	96.61%
Ilma maaklerita	1	53 028	0	0.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	11	628 333	0	0.00%
Kokku	109	2 149 959	799	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 772 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2019

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turvaväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turvaväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								2 568 507		2 528 122	92.52%
Võlakirjad								1 225 727		1 222 865	44.75%
SAP 01/04/20	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14KJE8	EUR	-0.28%	1 002.70	100 270	1 000.69	100 069	3.66%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	50 000	100.30	50 150	1.84%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	100 000	1 029.26	102 926	3.77%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	3.96%	1 000.03	100 003	1 015.14	101 514	3.72%
Coop Pank 7.58 % 29/03/2029 ²	NR	-	Eesti	EE3300111699	EUR	7.58%	1 000.00	70 000	1 019.58	71 371	2.61%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	0.77%	1 088.40	108 840	1 065.51	106 551	3.90%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	0.75%	997.18	99 718	1 016.31	101 631	3.72%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26 ²	NR	-	Eesti	EE3300111632	EUR	2.85%	900.00	90 000	900.93	90 093	3.30%
HSBC Holdings Plc 04/12/21	AA-	Fitch	Suurbritannia	XS1917614569	EUR	0.21%	1 012.15	101 215	1 005.92	100 592	3.68%
BMW Finance 2% 04/09/20	A1	Moody's	Holland	XS0968316256	EUR	-0.28%	1 060.55	53 028	1 021.97	51 098	1.87%
Allianz 07/12/20	AA-	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.33%	101 237.48	101 237	100 413.42	100 413	3.67%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A3	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.06%	100 470.00	100 470	99 857.00	99 857	3.65%
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	-0.28%	1 006.40	50 320	1 000.74	50 037	1.83%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	-0.22%	1 006.26	100 626	1 007.26	100 726	3.69%
Võlakirjade oodatav krediidikahju										- 4 163	- 0.15%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turvaväärtus ühikule 31.12.2019	Turvaväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad								28.71%
LCI5 osa	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	48 247	1.03	49 554	1.81%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	EUR	1.31	49 202	1.14	42 819	1.57%
Coop Pank	Eesti	EE3100007857	EUR	1.15	51 750	1.07	48 150	1.76%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.32	28 505	0.83	17 882	0.65%
Harju Elekter	Eesti	EE3100004250	EUR	5.46	70 353	4.21	54 246	1.99%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	28 100	1.00	28 075	1.03%
Merko Ehitus	Eesti	EE3100098328	EUR	10.31	81 298	9.38	73 942	2.71%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Nordecon	Eesti	EE3100039496	EUR	1.11	57 610	1.03	53 445	1.96%
Silvano Fashion Group	Eesti	EE3100001751	EUR	2.61	77 545	2.17	64 590	2.36%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	1.03	125 342	0.98	118 963	4.35%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	9.51	128 980	8.90	120 684	4.42%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.99	112 439	1.99	112 127	4.10%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						483 409		520 780	19.06%

Kinnisvarafondid						470 523		513 231	18.78%
EFTEN Real Estate Fund III	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	15.97	25 958	17.90	29 088	1.06%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	13.10	100 005	15.38	117 446	4.30%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	11.86	106 767	13.14	118 313	4.33%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.63	100 011	12.49	107 371	3.93%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	39 971	1.08	43 299	1.58%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	142.23	97 811	142.09	97 714	3.58%

Erakapitalifondid						12 886		7 549	0.28%
Usaldusfond Equity United PE 1	United Partners Group	Eesti	-	EUR	1.00	2 173	0.23	500	0.02%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	10 713	0.71	7 633	0.28%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	BaltCap	Eesti	-	EUR	-	0	-	- 584	- 0.02%

Krediitiasutuse nimi	Hoise liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										204 717	7.49%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hois	Eesti	A+	S&P		EUR			204 717	204 717	7.49%

3. Muud varad	1 227	0.04%
Muud nõuded	1 227	0.04%
VARAD KOKKU	2 734 066	100.06%
Fondi kohustused	- 1 660	- 0.06%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	2 732 406	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu- agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
1. Väärtpaberid								2 140 210		2 081 738	94.35%
Võlakirjad								1 114 817		1 107 441	50.19%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	50 000	100.30	50 150	2.27%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	100 000	1 029.26	102 926	4.67%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.30%	1 000.03	100 003	1 004.14	100 414	4.55%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	Baa3	Moody's	Eesti	XS1292352843	EUR	1.63%	1 088.40	108 840	1 040.53	104 053	4.72%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	1.72%	997.18	99 718	997.09	99 709	4.52%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26	NR	-	Eesti	EE3300111632	EUR	2.85%	1 000.00	100 000	1 001.03	100 103	4.54%
BMW Finance 2% 04/09/20	A1	Moody's	Holland	XS0968316256	EUR	0.09%	1 060.55	53 028	1 038.37	51 918	2.35%
Allianz 07/12/20	AA	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.15%	101 237.48	101 237	100 660.27	100 660	4.56%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A2	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.47%	100 470.00	100 470	98 416.00	98 416	4.46%
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	0.05%	1 006.40	50 320	999.91	49 996	2.27%
BASF 15/11/19	A	S&P	Saksamaa	XS1718416586	EUR	-0.22%	1 006.10	50 305	1 001.85	50 093	2.27%
SAP 01/04/20	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14KJE8	EUR	-0.10%	1 002.70	100 270	1 001.34	100 134	4.54%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	0.08%	1 006.26	100 626	1 005.80	100 580	4.56%
Võlakirjade oodatav krediitkahju										- 1 711	- 0.08%
Aktsiad								676 950		603 155	27.34%
Arco Vara			Eesti	EE3100034653	EUR	1.31		49 202	1.12	42 068	1.91%
Ekspress Grupp			Eesti	EE3100016965	EUR	1.32		28 505	1.04	22 542	1.02%
Harju Elekter			Eesti	EE3100004250	EUR	5.53		66 367	4.12	49 440	2.24%
Lumi Kodud Aiandi osa			Eesti	EE3100143843	EUR	1.00		28 100	1.00	28 095	1.27%
Merko Ehitus			Eesti	EE3100098328	EUR	10.31		81 298	9.20	72 524	3.29%
Nordecon			Eesti	EE3100039496	EUR	1.13		47 500	0.89	37 280	1.69%
Silvano Fashion Group			Eesti	EE3100001751	EUR	2.65		68 336	2.31	59 517	2.70%
Tallink Grupp ¹			Eesti	EE3100004466	EUR	1.05		101 808	1.02	98 341	4.46%
Tallinna Kaubamaja			Eesti	EE0000001105	EUR	9.69		113 415	8.42	98 514	4.47%
Tallinna Sadam			Eesti	EE3100021635	EUR	1.99		92 419	2.04	94 834	4.30%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest		
Fondiosakud						348 443		371 142	16.82%		
Kinnisvarafondid						347 395		371 796	16.85%		
EFTEN Real Estate Fund III	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	15.92	7 958	16.20	8 100	0.37%		
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	13.10	100 005	15.02	114 626	5.20%		
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	11.88	109 134	12.88	118 337	5.36%		
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.63	100 011	11.65	100 183	4.54%		
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	30 287	1.01	30 550	1.38%		
Erakapitalifondid						1 048		- 654	- 0.03%		
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	1 048	- 0.62	- 654	- 0.03%		
Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										123 453	5.60%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			123 453	123 453	5.60%
3. Muud varad										3 474	0.16%
Muud nõuded										974	0.04%
Laekumata dividendid										2 500	0.11%
VARAD KOKKU										2 208 665	100.11%
Fondi kohustused										- 2 355	- 0.11%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										2 206 310	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

LHV Pensionifond Eesti osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistest osadest õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond Eesti (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Mida me auditeerisime

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilansi seisuga 31. detsember 2019;
 - tulude ja kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatses Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Verner Uibo
Vandeauditiitor, litsents nr 568

30. märts 2020
Tallinn, Eesti